

3. Григорий Саввич Сковорода. URL: <https://life.pravda.com.ua/culture/2022/12/18/251895/>
4. «Ідеї Сковороди в нашій сучасності»: серія дискусій. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=v6gdMCezHFk&t=1158s>
5. Листи Григорія Сковороди до М. І. Ковалинського. URL: http://ukrbooks.com/ua/Lysty_Grygorija_Skovorody_do_M_I_Kovalynskogo_10/
6. Мельник В.П., Луц-Пурій У.І. Філософсько-антропологічна концепція Г. Сковороди та сучасне українське суспільство в реаліях російсько-української війни. *Григорій Сковорода у сучасному багатомірному світі* : зб. тез VIII Міжнар. наук.-практ. конф. (Львів, 16 листопада 2022 р.) / за ред. чл.-кор. НАН України, д-ра філос. наук, проф. В. П. Мельника ; відп. за вип. В. М. Качмар, Л. В. Рижак, Н. І. Жигайло, Ю. В. Максимець. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. С. 5–6.
7. Сковорода Григорий Саввич. URL: https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%B0,%D0%93%D1%80%D0%B8%D0%B3%D0%BE%D1%80%D0%B8%D0%B9_%D0%A1%D0%B0%D0%B2%D0%B2%D0%B8%D1%87
8. Старостін Д. Як українці змінилися у своїх уявленнях про Григорія Сковороду. URL: <https://life.pravda.com.ua/columns/2022/12/23/251989/>
9. Янковенко Ю. Діалогічна форма оприлюднення духовно - інтелектуальної інформації . *Теле- та радіожурналістика*. 2018. Вип. 17. С. 139–155.

Жак Юлія

студентка групи ЖМ-11 факультету філології і журналістики Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Науковий керівник – кандидат філологічних наук, доцент кафедри журналістики Йордан Ганна

ІНТЕРНЕТ-МЕМИ ПРО ГРИГОРІЯ СКОВОРОДУ

Сьогодні багато людей проводять багато часу в соціальних мережах, які виробили свій спосіб передачі інформації. У зв'язку з цим виникла особлива форма спілкування на основі інтернет-мемів. Мемі – це не просто самостійний напрямок та/або вид обробки візуальної інформації в соціальних мережах, вони також використовуються в комунікації, як спосіб реагування на певні події та висловлення особистої думки. Водночас мемі — це складне явище, яке включає багато аспектів, як-от передісторія, процес створення мемів, поділ платформ публікації на прийнятні та неприйнятні. Мем привернув інтерес наукової спільноти як унікальне явище з багатьма функціями. Концепція мема та його поняття були вперше запропоновані Річардом Докінзом у його роботі «Егоїстичний ген» 1976 року та «Розширений фенотип» 1982 року [2]. Під цим поняттям (англ. meme; інша транслітерація – меме) ми розуміємо одиницю культурної інформації, що передається від однієї людини до іншої, найважливіший засіб передачі емоцій і вражень у процесі інтернет-спілкування. Сьогодні термін мем все частіше стосується інтернет-мемів. Найчастіше інтернет-мем подають як імітовану соціальну ідею, або як зображення чи коротке відео, які поширюються шляхом копіювання. Його головна особливість полягає в тому, що він швидко поширюється, має широке коло користувачів і поширюється відповідно до їхніх власних уподобань. Природа мемів анонімна. Позначення одноособового авторства на мемі – явище нечасте. Частіше зустрічаються позначки пабліків та каналів, звідки мем було взято, але, подібні примітки не знаходять відгуку в аудиторії та рідко спонукають споглядача мема перейти до пабліку. Усі інтернет-мемі дослідниця О.І. Чернікова поділила на такі види: вербальні (текстові), невербальні (візуальні, аудіальні, жестові), комплексні (поєднання різних типів) [6]. Українські мемі можуть містити іронічні або саркастичні коментарі до подій у країні, до культурних традицій, до політичних чи соціальних проблем.

У 2022 році в Україні відзначають 300-річчя від дня народження Григорія Сковороди, видатного українського філософа-містика, письменника, педагога, теолога та мандрівника. Мудрість, яку він проповідував, не має часових обмежень і має особливе значення для кожного з нас зараз, у час суворих випробувань. В результаті в ЗМІ і соцмережах з'явилося багато контенту про Г.С. Сковороду, серед якого багато мемів, які стали предметом наукових досліджень. Людмила Тараненко – професор кафедри філософії та культурології Київського університету імені Бориса Грінченка у своїх дослідженнях звертає увагу на філософський зміст мемів про Сковороду та їх вплив на формування української культури. Микола Біленький – доцент кафедри історії України Національного університету «Києво-Могилянська академія» вивчає використання образу Сковороди у політичному дискурсі, зокрема в мемах під час Революції Гідності та війни на Сході України. Олена Поліщук – кандидат культурології, доцент кафедри культурології та мистецтвознавства Львівської національної академії мистецтв звертає увагу на використання гумору та іронії у мемах про Сковороду та їх вплив на формування культурної пам'яті. Надія Молчанова – доктор філософських наук, професор кафедри філософії та культурології Ужгородського національного університету звертає увагу на використання мемів про Сковороду в інтернет-просторі та їх вплив на формування сучасної культурної ідентичності.

Меми про Григорія Сковороду з'являються в інтернеті час від часу. Більшість з них створені з метою розважити та показати смішну або несподівану сторону життя Сковороди. Ось кілька прикладів:

1. Григорій Сковорода неймовірний: портрети Сковороди і фотографія Марка Цукерберга. Меми з порівнянням зовнішності двох відомих осіб часто потрапляють в Український Інтернет. Як правило, такі меми не мають за собою ніякого додаткового підтексту, тільки цікаві збіги в особливостях зовнішності двох відомих людей [5].

2. Іронічний мем про Григорія Сковороду. Такі меми найчастіше попадають в Українську Мемологію. В них показуються розбіжності з філософією поета в теперішньому світі [3].

3. «Впіймай Мене, якщо Зможеш». Цей мем з'явився після того , як депутат Давид Арахамія на телевізійній передачі сплутав цитату філософа з цитатою Леонардо ді Капріо з фільму «Впіймай мене, якщо зможеш» [1].

4. Зовнішність Григорія Сковороди. Зовнішність філософа-містика дуже часто стає приводом для розроблення нових графіті, логотипі і звісно ж мемів. Дехто навіть вважає його хіппі , за його зачіску і стиль одягу, який він вибирав [4].

Меми про Григорія Сковороду стали популярними під час війни в Україні як засіб для підтримки національного духу та патріотизму. Використання образів Сковороди у мемах відображає його як символ української культури та нагадує про національні цінності. Вони часто мають гумористичний характер, що допомагає зняти напругу та підвищити настрій серед військових та мирного населення. У цих мемах часто використовуються

українські народні прикмети та традиції, що підсилює зв'язок між українською культурою та патріотичними почуттями українців.

Отже, меми є невід'ємною частиною сучасної української культури. Інтерне-меми є популярним способом передачі актуальної інформації в інтернет-просторі. Вони не тільки розважають, але й можуть впливати на культурний діалог та спілкування.

Меми про Григорія Сковороду – це приклад того, як меми можуть використовуватися для поширення філософських ідей та спонукають до роздумів.

Вони часто містять цитати Г. Сковороди, які відображають його глибокі думки про життя та людську природу. Ці меми під час війни можуть виступати як засіб для військової пропаганди, проте також можуть мати розважальний характер і позитивно впливати на настрій та мораль реципієнтів. Також можуть допомогти людям задуматися над моральними цінностями, зокрема в українському контексті. Вони можуть виступати як засіб поширення культурної спадщини, слугують важливим інструментом для популяризації та збереження культури України.

Список використаної літератури

1. «Сковородки не розмовляють»: Ганьбу Арахамії перетворили на меми і фотожаби – *Depo.ua*. URL: <https://www.depo.ua/ukr/politics/skovorodki-ne-rozmovlyayut-ganbu-arakhamii-peretvorili-na-memi-i-fotozhabi-202110281384088> (дата звернення: 03.02.2023).
2. Дьолог О. С., Король М. В. Інтернет-мем як сучасна комунікативна одиниця. 2016. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/43282504.pdf> (дата звернення: 15.02.2023).
3. Іронія долі. *Коні в Яблуках*. URL: <https://konivjab.net/tag> (дата звернення: 15.02.2023).

4. Перший гіпі у Європі – Григорій Савович Сковорода. *Yakaboo*. URL: <https://blog.yakaboo.ua/ru/european-hippie-skovoroda/> (дата звернення: 15.02.2023).
5. Файний чоловік. *Кони в Яблуках*. URL: <https://konivjab.net/tag> (дата звернення: 15.02.2023).
6. Чернікова О. І. Вербальний мем: лінгвістичний аспект. *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»*. 2015. С. 354–356. URL: <https://eprints.oa.edu.ua/4715/1/135.pdf> (дата звернення: 20.02.2023).

Райца Вікторія, Шунько Тетяна

студентки групи Ж-11 факультету філології і журналістики Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Науковий керівник – кандидат філологічних наук, доцент кафедри журналістики Кушнір Оксана

МЕДІАТИЗАЦІЯ ТВОРЧОСТІ ГРИГОРІЯ СКОВОРОДИ В СУЧАСНОМУ ТЕЛЕПРОСТОРИ

«... потоки творчого мислення Сковороди такі були потужні, що вони спадаючи із верховин у долину, ламали на своїй путі усі колючки і бур'ян, перестрибуючи через каміння гостре, і розливалися широко по всім роздоллі»

Павло Тичина

В історії кожного народу є феноменальні особистості, чиї життя і діяльність неодноразово переосмислюються, трактуються по-новому. Кожне наступне покоління виокремлює неоднозначні та неординарні натури і споглядає на них крізь призму епохи. Найяскравішою постаттю в українській культурі XVIII ст. був Григорій Сковорода – філософ, поет і романтик епохи пізнього бароко, світоч української духовної історії, чия оригінальна гуманістична творчість «була ґрунтом для розвитку української філософії і